

20 000 ХВИЛИН, ЯКІ ЗМІНЯТЬ ВАШЕ УЯВЛЕННЯ ПРО ДРУГУ СВІТОВУ ВІЙНУ

2 вересня світ відзначає 70-ту річницю завершення Другої світової війни. У цей день 1945 року на борту американського лінкора "Міссурі" було підписано Акт капітуляції Японії представниками цієї країни, США, Китаєм, Великою Британією та СРСР. Від радянської сторони його підписав українець з Уманщини генерал-лейтенант Кузьма Дерев'яноко. Події Другої світової війни завжди привертала увагу митців усього світу. Великий український кінорежисер Олександр Довженко писав: "Мистецькі твори треба складати в пам'ять мертвих і в ім'я ненароджених".

Український інститут національної пам'яті пропонує перелік художніх і документальних фільмів про війну, які варто подивитися.

Назва картини	Рік випуску	Країна	Режисер, автор
Художні фільми, які відображають перебіг подій Другої світової війни на Західному фронті			
"Айк: Зворотній відлік"	2004	США	Роберт Хермон
"Брати по зброї"	2001	США	Девід Франкель
"Безславні покидьки"	2009	США, Німеччина	Квентін Тарантіно
"Брудна дюжина"	1967	США, Великобританія	Роберт Олдріч
"Великий диктатор"	1940	США	Чарльз Чаплін
"Врятувати рядового Райана"	1998	США	Стівен Спілберг
"Касабланка"	1942	США	Майкл Кьортіц
"Куди літають тільки орли"	1968	США	Брайан Хаттон
"Лис пустелі"	1951	США	Хенрі Хетуей
"Лють"	2014	США	Девід Ейер
"Малена"	2000	Італія, США	Джузеппе Торнаторре
"Міст надто далеко"	1977	США, Велика Британія	Річард Аттенборо
"Мемфіська красуня"	1990	Великобританія	Майкл Кейтон-Джонс
"Мисливці за скарбами"	2014	США, Німеччина	Дж. Клуні
"Молоді леви"	1958	США	Едвард Дмитрик
"Мусоліні: Останній акт"	1974	Італія	Карло Ліцані
"Найдовший день"	1962	США	Ендрю Мортон
"Нюрнберг"	2000	США, Канада	Ів Сімоно
"Орел приземлився"	1976	Велика Британія	Джон Стьорджес
"Паттон"	1970	США	Франклін Джей Шеффнера
"Підводний Човен"	1981	Німеччина	Вольфганг Петерсон
"Роммель"	2012	Німеччина, Франція, Австрія	Нікі Штайн
"Святі і солдати. Бортове кредо"	2003	США	Райан Літл

“Червона троянда Нормандії”	2011	США	Тіно Струкманн
“Червоні хвости”	2012	США	Єнтоні Хемінгвей

Художні фільми, які відображають перебіг подій Другої світової війни на радянсько-німецькому фронті

“Батальйони просять вогню”	1985	СРСР	В. Чеботарьов
“Безіменна одна жінка в Берліні”	2008	Німеччина, Польща	Макс Фербербьок
“Бункер”	2004	Німеччина, Італія, Австрія	Олівер Хіршбігель
“У бій ідуть тільки “старі”	1973	СРСР	Л. Биков
“Життя і доля”	2012	Росія	С.Урсуляк
“На війні як на війні”	1968	СРСР	В. Тригобович
“Незламна”	2015	Україна, РФ	С. Мокрицький
“Перевірка на дорогах”	1971	СРСР	О. Герман
“Сталінград”	1992	Німеччина	Йозеф Вільсмайєр
“Марш мільйонів”	2007	Німеччина	Кай Вессель
“Хайтарма”	2013	Україна	Ахтем Сайтаблаєв
“Чотири дні в травні”	2011	Німеччина, Україна, РФ	Олексій Гуськов

Художні фільми, які відображають перебіг подій Другої світової війни на Тихому океані

“Великий рейд”	2005	США	Джон Дал
“Енола Гей: Людина, місія, атомна бомба”	1980	США	Девід Лоуелл Річ
“За тих, кого ми любимо”	2007	Японія	Тако Сіндзьо
“Імператор”	2012	Японія	Пітер Веббер
“Квіти війни”	2011	Китай	Чжан Імоу
“Листи з Іводзіми”	2006	США	Клінт Іствуд
“МакАртур”	1977	США	Джозеф Сарджент
“Мідвей”	1976	США	Джек Смайт
“Місто життя та смерті”	2009	Китай	Чуань Лу
“Перл Харбор”	2001	США	Майкл Бей
“Прапори наших батьків”	2006	США	Клінт Іствуд
“Ті, що говорять з вітром”	2002	США	Джон Ву
“Тонка червона лінія”	1998	США	Терренс Малік
“Тора! Тора! Тора!”	1970	США, Японія	Річард Флейшер, Кіндзі Фукасаку
“Хіросіма: море сліз”	2005	Японія	Фукузава Кацу

**Художні фільми, які розповідають про долю військовополонених
у Другій світовій війні**

“Бунт катів”	1998	Казахстан	Г. Земель
“Велика втеча”	1963	США	Джон Стьорджес
“Вітер зі Сходу”	1993	Франція, Швейцарія	Роберт Енріко
“Втеча до перемоги”	1981	США	Джон Хьюстон
“Втеча з ГУЛАГу”	2001	Німеччина	Харді Мартінс
“Війна Харта”	2002	США	Грегорі Хобліт
“Катинь”	2007	Польща	Анджей Вайда
“Міст через річку Квай”	1957	США	Девід Лінн
“Незламний”	2015	США	Анджеліна Джолі
“ТойХтоПройшовКрізьВогонь”	2012	Україна, ПЦ “Інсайтмедіа”	М. Ілленко
“Щасливого Рідзва, містер Лоуренс”	1983	Велика Британія, Японія	Нагіса Осіма

**Художні фільми, які розповідають про Голокост
у європейських країнах під час Другої світової війни**

“Без долі”	2005	Німеччина, Велика Британія, Угорщина	Лайош Колтаї
“Книжкова злодійка”	2014	США, Німеччина	Брайан Персівал
“Життя прекрасне”	1997	Італія	Роберто Беніньї
“Людина, яка плакала”	2000	Великобританія	Саллі Поттер
“Облава”	2010	Франція	Розлін Бош
“Піаніст”	2002	Франція	Роман Поланскі
“Сіра зона”	2001	США	Тім Блейк Нельсон
“Список Шиндлера”	1993	США	Стівен Спілберг
“Фальшивомонетники”	2006	Австрія, Німеччина	Штефан Рузовіцкі
“Хоробре серце Ірени Сендлер”	2009	США	Дж. Кент Харрісон
“Чорна книга”	2006	Нідерланди	Пол Верховен
“Шоа”	1985	Франція	Клод Ланцман

**Художні фільми, які розповідають про Голокост
в Україні під час Другої світової війни**

“Бабин Яр”	2002	Україна	М. Засєєв-Руденко
“Бабин Яр”	2003	Німеччина, Білорусь	Джеф Кенью
“Владика Андрей”	2008	Україна	О. Янчук
“Дамський кравець”	1990	СРСР	Леонід Горовець

**Художні фільми, які розповідають про Рух Опору
проти нацистських та японських окупантів під час Другої світової війни**

“Битва на Неретві”	1969	Югославія, США	Велько Булаїч
“Виклик”	2008	США	Едвард Цвік
“Втеча з Собібору”	1987	США	Джек Голд
“Місто 44”	2014	Польща	Ян Комаса
“Операція “Валькірія”	2008	США, Німеччина	Браян Сінгер
“Полум’я і Цитрон”	2008	Данія, Німеччина	Оле Кристіан Мадсен
“Послання”	2009	Китай	Чень Ко-фу
“Секрети війни”	2014	Нідерланди	Деніс Боттс
“Тріумф духа”	1989	США	Роберт М. Янг
“Тріумфальна арка”	1985	Велика Британія	Варіс Хусейн

**Художні фільми, які розповідають про долю дітей
у Другій світовій війні**

“Академія смерті”	2004	Німеччина	Деніс Ганзель
“Бійня номер п’ять”	1972	США	Джордж Рой Хілл
“До побачення, діти”	1987	Франція, Німеччина	Луї Маль
“Імперія Сонця”	1987	США	Стівен Спілберг
“Корчак”	1990	Польща	Анжей Вайда
“Хлопчик у смугастій піжамі”	2008	Великобританія, США	Марк Херман

**Художні фільми, які розповідають про боротьбу УПА
в роки Другої світової війни та перші післявоєнні роки**

“Вишневі ночі”	1994	Україна	А. Мікульський
“Далекий постріл”	2005	Україна	В.Шалига
“Нескорений”	2000	Україна	О.Янчук
“Один – в полі воїн”	2003	Україна	Г. Вірста, О. Мосійчук